

Relacja z sesji plenarnej Komitetu Nauk o Finansach PAN

W ramach konferencji Katedr Finansowych „*Finanse w niestabilnym otoczeniu – dylematy i wyzwania*” odbywającej się w Katowicach w dniach 12–14 września 2012 r., z inicjatywy Komitetu Nauk o Finansach PAN, odbyła się sesja plenarna, na której swoje osiągnięcia naukowe prezentowali „nowi doktorzy habilitowani”.

Komitet Nauk o Finansach zaprosił do udziału w sesji osoby, które uzyskały stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie finansów lub ekonomii w latach 2011–2012. Prelegenci zostali poproszeni o wygłoszenie krótkich wystąpień, prezentujących tytuł ich monografii habilitacyjnej, jej tezy i cele oraz przede wszystkim ich wkład do nauki.

Powyzsza inicjatywa ma na celu promowanie nowych samodzielnych pracowników nauki w środowisku finansistów, co powinno przynieść obustronne korzyści. Celem Komitetu jest bowiem podejmowanie różnorodnych inicjatyw i działań służących rozwojowi dyscyplin naukowych wchodzących w skład finansów, oraz propagowanie wykorzystania osiągnięć tych dyscyplin dla dobra Polski.

Udział w sesji plenarnej, prowadzonej przeze mnie, potwierdziło pięciu doktorów habilitowanych, a obecnie już profesorów nadzwyczajnych, tj.:

- Dr hab. Krzysztof Borowski, prof. SGH,
- Dr hab. Jan Koleśnik, prof. SGH,
- Dr hab. Zbigniew Korzeb, prof. Politechniki Białostockiej,
- Dr hab. Anna Szelałowska, prof. SGH,
- Dr hab. Beata Świecka, prof. Uniwersytetu Szczecińskiego.

Zainteresowania naukowe Prelegentów, uwidocznione przede wszystkim w monografiach habilitacyjnych, prezentuje poniższa tabela, opracowana na podstawie wygłoszonych prezentacji.

Dr hab. Krzysztof Borowski, prof. SGH	
Tytuł monografii	<i>Teoria i praktyka benchmarków.</i>
Cele/Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • Zebranie teorii dla uzasadnienia konstrukcji benchmarków, • Ukazanie zastosowania benchmarku jako miary efektywności zarządzania (spółką, portfelem aktywów), • Propozycja nowych benchmarków, • Prezentacja teorii benchmarków oraz jej praktycznego zastosowania.
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretacja graficzna nadwyżkowej stopy zwrotu w ujęciu arytmetycznym, po przeprowadzeniu procesu normalizacji, • Model obliczenia stóp zwrotu w przypadku portfela inwestycyjnego prowadzonego w kilku krajach i w różnych walutach, oraz model obliczania stóp zwrotu na rynkach międzynarodowych z wykorzystaniem strategii zabezpieczających, • Analiza zmiany stopy zwrotu z portfela inwestycyjnego w zmodyfikowanej metodzie Dietza w funkcji liczby dni do końca okresu inwestycyjnego, • Propozycja wprowadzenie nowych elementów systematyzujących podział indeksów w funkcji ceny akcji na rynku kapitałowym oraz rozszerzenie finalnej ceny notowań z 1 grosza do 0,1 grosza w przypadku akcji groszowych (ang. <i>penny stocks</i>), • Propozycja stworzenia indeksu dla polskiego rynku dzieł sztuki, rynku akcji w formie papierowej oraz rynku banknotów wycofanych z obiegu.
Dr hab. Jan Koleśnik, prof. SGH	
Tytuł monografii	<i>Bezpieczeństwo systemu bankowego. Teoria i praktyka.</i>
Cele/Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • Krytyczna analiza teoretycznych i praktycznych aspektów bezpieczeństwa pojedynczego banku oraz całego systemu bankowego, • Przedstawienie autorskich propozycji zarówno w zakresie zasadniczych oraz uzupełniających elementów bezpieczeństwa systemu bankowego, w tym podstaw modelowych, które mogłyby stanowić załączek rozwiązań praktycznych tak na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie pożądanych cech systemu ochrony nieprofesjonalnych uczestników systemu bankowego wraz ze wskazaniem parametrów modelu zintegrowanego zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu międzynarodowym, • Propozycja zbioru cech, którymi powinny charakteryzować się regulacje nadzorcze oraz analiza wpływu restrykcyjności regulacji na rozwój systemu bankowego, • Propozycja parametrów, którymi powinny odznaczać się instrumenty oddziaływania rynkowego, poprzedzona analizą ograniczeń i zawodności oddziaływania rynkowego, • Koncepcja neurobankowości, jako uzupełniający element bezpieczeństwa sektora bankowego.

Dr hab. Zbigniew Korzeb, prof. PB	
Tytuł monografii	<i>Teoria kreowania wartości dla akcjonariuszy w procesach fuzji i przejęć w polskim sektorze bankowym.</i>
Cele/Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • Uporządkowanie definicji związanych z przedmiotowym tematem, wraz z zaproponowaniem własnych rozwiązań, w kontekście procesów zachodzących w polskim sektorze bankowym, • Przedstawienie nowej klasyfikacji fuzji i przejęć, mających miejsce po 1989 r. oraz zaprezentowanie pełnego, sumarycznego zestawienie przeprowadzonych transakcji, • Konfrontacja istniejących koncepcji i hipotez wyjaśniających motywy dokonywania fuzji i przejęć ze zjawiskami zachodzącymi w polskich uwarunkowaniach, • Zwrócenie uwagi na teoretyczne ujęcie procesów konsolidacyjnych w aspekcie teorii efektywności rynku kapitałowego oraz behawioralnej teorii finansów, • Interpretacja pojęcia „wartości” jako podstawowej kategorii teorii ekonomicznych oraz wypuklenie jej znaczenia w kontekście celu przeprowadzania fuzji i przejęć, jako dywergencji oczekiwań akcjonariuszy strategicznych oraz pozostałych interesariuszy banków, • Sformułowanie własnych propozycji w zakresie zwiększenia komplementarności i substytucyjności trzech podstawowych filarów bezpieczeństwa funkcjonowania banków: dyscypliny regulacyjnej, dyscypliny rynkowej oraz nadzoru korporacyjnego, w celu zredukowania zagrożeń, wynikających z negatywnych skutków podporządkowania procesów konsolidacyjnych kreowaniu wartości dla akcjonariuszy, • Usystematyzowanie i rozwinięcie teoretycznego ujęcia procesów konsolidacyjnych pod kątem korzyści uzyskiwanych przez inwestorów, w kontekście współczesnych koncepcji ekonomicznych, • Skonstruowanie modelu kreowania wartości dla akcjonariuszy w procesach konsolidacyjnych, określającego specyficzne obszary jej powstawania oraz identyfikujące czynniki, pod wpływem których występuje, • Wykazanie, iż w większości przypadków uczestnictwo w procesach konsolidacyjnych polskiego sektora bankowego było wyjątkowo udanym przedsięwzięciem, z punktu widzenia rachunku ekonomicznego ich właścicieli, • Uwidocznienie słabości stosowanych powszechnie dowodów teoretycznych, dokumentujących, że na integracji zyskują jedynie akcjonariusze banków nabywanych lub przyłączanych.
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • Zaproponowane rozwiązania znajdują zastosowanie w szerokim zakresie, zarówno jako narzędzie wspierające podejmowanie decyzji w przypadku nowych fuzji i przejęć, jak też służące ocenie dotychczasowych transakcji, mających miejsce w polskim sektorze bankowym,

Wkład do nauki cd.	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie zaprezentowanych metod oceny przeprowadzanych fuzji i przejęć powinno dostarczyć dodatkowej wiedzy na temat zjawisk zachodzących podczas transakcji, a w konsekwencji wpłynąć na wzrost transparentności takich przedsięwzięć. Metody te mogą więc stanowić uzupełnienie dotychczas stosowanych modeli przez instytucje nadzorcze, służących poprawie stabilności i bezpieczeństwa sektora bankowego oraz ochronie interesów uczestników rynku finansowego.
Dr hab. Anna Szelańska, prof. SGH	
Tytuł monografii	<i>Finansowanie społecznego budownictwa mieszkaniowego.</i>
Cele/Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • Krytyczna ocena dotychczasowych instrumentów i narzędzi związanych z finansowaniem polityki mieszkaniowej wraz z uzasadnieniem przyczyn ich niskiej efektywności w określonych warunkach gospodarczych, • Zbadanie teoretycznych podejść do kwestii finansowania społecznego budownictwa mieszkaniowego, • Uporządkowanie poglądów na temat finansowania społecznego budownictwa mieszkaniowego przez instytucje publiczne i prywatne oraz ustosunkowanie się do nich, • Zbadanie, uporządkowanie i ocena stanowisk metodologicznych w zakresie identyfikacji metod finansowania społecznego budownictwa mieszkaniowego, • Zaproponowanie alternatywnych metod finansowania społecznego budownictwa mieszkaniowego w Polsce.
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • Usystematyzowanie wiedzy poprzez sformułowanie pojęcia, celów, funkcji, uwarunkowań i instrumentów finansowania budownictwa społecznego oraz wykazanie przyczyn ich niskiej efektywności w określonych warunkach społeczno-gospodarczych, • Rozważania na temat wprowadzenia ujednoczonej definicji społecznego budownictwa mieszkaniowego w Unii Europejskiej, • Analiza problemu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych niezamożnych gospodarstw domowych, ocena przyczyn braku dostępności mieszkań dla tej grupy społeczeństwa oraz wskazanie możliwych rozwiązań kwestii dostępności mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach, • Polemiczna dyskusja nad wskazaniem rangi problemu badawczego w wymiarze teoretycznym i empirycznym, dostarczająca szeregu argumentów na rzecz aktywnej postawy rządu i samorządów terytorialnych w finansowaniu społecznego budownictwa mieszkaniowego, • Autorski, wielowariantowy model finansowania budownictwa mieszkaniowego na wynajem dla niezamożnych gospodarstw domowych opierający się na finansowaniu publiczno-prywatnym, wykorzystującym nowe rozwiązania niestosowane dotychczas w Polsce.

Dr hab. Beata Świecka, prof. US	
Tytuł monografii	<i>Niewypłacalność gospodarstw domowych. Przyczyny – skutki – przeciwdziałanie.</i>
Cele/Tezy	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie zarysu teoretycznych podstaw niewypłacalności gospodarstw domowych, • Sformułowanie ocen i wniosków, przydatnych w rozwoju teorii nauki o finansach osobistych.
Wkład do nauki	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie weryfikacji dotychczasowych mało opisanych w literaturze przedmiotu pojęć finansów gospodarstw domowych i finansów osobistych, • Zaproponowanie wprowadzenia kryteriów klasyfikacji finansów gospodarstw domowych, • Wprowadzenie kryteriów klasyfikacji finansów osobistych, • Zaproponowanie klasyfikacji zjawisk finansowych w ramach finansów osobistych, • Zaproponowanie podziału zadłużenia i pojęcia instytucji zadłużeniowych oraz kryteriów ich klasyfikacji, a także czynników wpływających na zadłużenie gospodarstw domowych, • Zdefiniowanie pojęcia nadmiernego zadłużenia, niewypłacalności i upadłości gospodarstw domowych, • Wprowadzenie kryteriów klasyfikacji przyczyn niewypłacalności gospodarstw domowych, • Wyszczególnienie sygnałów wczesnego ostrzegania przed niewypłacalnością gospodarstw domowych, • Zaproponowanie metod przeciwdziałania zjawisku niewypłacalności gospodarstw domowych, • Wprowadzenie mierników oceny stopnia zagrożenia niewypłacalnością gospodarstw domowych.

Doceniając osiągnięcia osób zdobywających stopnie naukowe doktora habilitowanego i dążąc do ich promowania w środowisku naukowym, Komitet Nauk o Finansach PAN zamierza kontynuować inicjatywę organizacji takich sesji plenarnych, organizowanych przy okazji spotkań środowiska na corocznych konferencjach Katedr Finansowych. Już teraz zapraszamy więc do udziału w kolejnej sesji „nowych doktorów habilitowanych”, która odbędzie się we wrześniu 2013 r., w ramach konferencji Katedr Finansów, organizowanej tym razem przez Uniwersytet Gdański.